

EN MÈDER I LA FÀBRICA DE L'AIGUA

Esquema d'ús

RECURS EDUCATIU
V2015

IDENTIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT	
PROGRAMA / EQUIPAMENT Programa Educatiu de Medi Ambient de Vic	MODALITAT DE VISITA / ACTIVITAT Activitat a l'aula
SERVEI / TIPOLOGIA DE PÚBLIC Educació infantil Adaptada per a alumnes amb NEE	TÍTOL DE L'ACTIVITAT En Mèder i la fàbrica de l'aigua
DOCUMENTS RELACIONATS Full de valoració Dossier riu Mèder	

CONTINGUTS DIDÀCTICS
CONCEPTE GENERAL El cycle de l'aigua
OBJECTIUS <ul style="list-style-type: none"> • Prendre consciència de l'aigua com a recurs escàs. • Conèixer el cycle natural de l'aigua. • Aprendre a tenir cura de l'aigua.
CONTINGUTS <ul style="list-style-type: none"> • El cycle natural de l'aigua • L'ús de l'aigua en la vida quotidiana • La sensibilització per un bon ús de l'aigua
ÀREES CURRICULARS Educació Infantil: Àrea de descoberta de l'entorn

DETALLS TÈCNICS	
ESP AIS Aula	RECURSOS HUMANS Professorat
NOMBRE RECOMANAT DE PARTICIPANTS Grup classe	DURADA 1 hora
RECURSOS MATERIALS PEL PROFESSORAT: <ul style="list-style-type: none"> • Conte <i>En Mèder i la fàbrica de l'aigua</i> (en aquest document) • Material de suport: Cortina de pilotes Núvol (reserva prèvia) 	RECOMANACIONS <ul style="list-style-type: none"> - Omplir full de valoració responsable - Propostes de millora, dubtes o consultes Us agraïrem que ho envieu a: programamediambient@vic.cat

DESENVOLUPAMENT PAS A PAS
<p>SEQÜÈNCIA DE L'ACTIVITAT</p> <p>L'activitat proposada es desenvoluparà seguint l'estructura següent:</p> <p>1. Presentació i introducció amb els alumnes Breu introducció sobre l'aigua i la seva importància: demana als alumnes per a què la fem servir, la seva importància per a la vida.</p> <p>L'aigua és un recurs escàs i alhora indispensable per a la vida. Es coneixen unes 6.000 formes de dir <i>aigua</i> en tots els idiomes del planeta (eau, water, acqua, agua, apa...). Potser hi ha algun alumne que ho sap dir amb algun altre idioma. A partir d'aquesta paraula s'inicia un treball per conèixer la importància d'un element de la cultura popular com és la narració d'un conte.</p> <p>2. Narració del conte <i>En Mèder i la fàbrica de l'aigua</i> El professor/a narra el conte amb l'ajut de material de suport i dels alumnes. Els alumnes participen a l'hora de moure els diferents elements del conte (aigua del riu, gotes). La història descriu les peripècies d'un nen que busca on és la fàbrica de l'aigua. En aquesta aventura descobrirà el cicle de l'aigua i el valor d'aquest recurs per a la vida quotidiana. Els alumnes interaccionen durant la narració i s'impliquen en la història.</p> <p>3. Jo també estalvio aigua En acabar el conte, es fa una petita experiència que simula dues maneres de rentar-se les mans, amb l'objectiu que els alumnes valorin la millor opció per estalviar aigua.</p> <p>El professor/a tria dos voluntaris per tal de representar l'ús de les aixetes de casa amb una mica de teatre. Primer representen accions de mal ús de l'aigua, enllaçant amb una part del conte (on un personatge malbaratava molta aigua al rentar-se les mans): amb l'ajuda d'un dipòsit o galleda que col·locarem sota l'aixeta per mesurar l'aigua que utilitzem (i que després quantificarem), simula que es renta les mans però amb l'aixeta oberta tota l'estona, sobretot quan simula que s'ensabona les mans, per fer més visible la distracció (l'aixeta oberta) l'exagero cantant o xerrant sobre el cap de setmana amb el voluntari, mentre la classe comença a adonar-se que cau més aigua de la necessària, inclús que està a punt de vessar el recipient recol·lector. Si l'aula no disposa d'aixeta buscarem una aula o el patí on tothom pugui comprovar l'experiment o ho</p>

farem amb un bidó.

En acabar mirem l'aigua recollida que hem utilitzat, que és exageradament molta. Si els alumnes són molt petits comptem l'aigua amb ratlletes del recipient recol·lector, si són més grans apuntem a la pissarra la quantitat de litres o mil·lilitres. Aboquem l'aigua al dipòsit i fem el mateix però fent-ne un bon ús (tancant l'aixeta al ensabonar-nos, i sense que estigui oberta del tot, però podem cantar o xerrar sobre el cap de setmana igualment, però ara amb l'aixeta tancada). Quantifiquem l'aigua d'aquest altre cas, que és exageradament molta menys que en el cas anterior.

Ens pot dur a reflexionar en com ens rentem les dents, com ens dutxem, com rentem els plats...

Es pot preguntar a la classe si algú sap d'altres mètodes per estalviar aigua que facin a casa o a l'escola, entrant així una mica més a la reflexió dels usos de cadascú.

Alumnes amb NEE

En alumnes de necessitats educatives al ser més grans s'explica igual el conte però en format història. També se'ls fa participar en els diferents moments del conte. Quan a la part d'estalvi d'aigua es fa l'exercici de la mateixa manera.

DISCURS NARRATIU

GUIÓ

El professor/a presenta en Mèder, un nen que es diu com el riu que passa prop de casa seva. I és que des de ben petit li encanten els rius. Es podria passar hores mirant córrer l'aigua riu avall.

Un bon dia, estava fent un dibuix per regalar al seu millor amic. I el va pintar amb molts colors! Tants... que tot ell va quedar tacat de pintura, les mans, el nas, la roba...

- Hauré d'anar-me a rentar, va pensar en Mèder.

Llavors en Mèder va anar al lavabo, va obrir l'aixeta i es va començar a ensabonar les mans. Era tan divertit rentar-se les mans. Jugar amb l'escuma. Quin munt de brutícia!

- Com és possible i tant fàcil d'obrir l'aixeta i que surti aigua? pensava ell.

De fet a en Mèder sempre li havia intrigat d'on surt tanta aigua.

- I on deu anar a parar?

De cop i volta va sentir una veueta.

- Ei ei! has vist com m'has deixat! A mi que m'agrada anar neta i polida! I a sobre vinga gastar aigua.

En Mèder va mirar per totes bandes buscant d'on sortia aquella veu. Qui parlava? Aquella veu sortia de les seves mans.

- Qui ets? On ets? va dir mirant-se les mans plenes d'escuma.
- Sóc la gota Ota, la princesa de les gotes d'aigua. I mira ara, estic aquí barrejada amb tota aquesta sabonera bruta. Quin fàstic! Va dir la goteta tota enfadada.

Una gota que parlava!! en Mèder estava meravellat.

- Ho sento Ota, jo no et volia embrutar. És que estava pintant i m'he empastifat. Sempre em rento les mans, no puc pas anar pel món amb les mans de tots colors!
- I jo què, va dir l'Ota. No saps pas la feinada que m'espera ara!
- Vés a la fàbrica de l'aigua, va dir en Mèder.

- Quina fàbrica?
- Sí, allà d'on surt tota l'aigua, va dir el nen. Allà et rentaran...
- Ui ui ui... em sembla que tens un bon embolic al cap. No és tan fàcil com et penses. Vols conèixer la nostra vida? Va preguntar la gota Ota.
- I tant, però com ho farem? Tu ets tan petita i jo tan gran...
- Cap problema, espera i veuràs, no tinguis por!

I la gota Ota va agafar el pinzell d'en Mèder i el va esquitxar, tot quedant convertit en una gota d'aigua. De cop va quedar barrejat amb un munt de gotes més, brut com elles. (el professor/a esquitxa també els nens i així tenen consciència del que és una gota d'aigua)

- Ens espera un llarg viatge. Estàs preparat? Va dir la gota Ota.
- Sí, sí, què haig de fer? va demanar en Mèder.
- Tu segueix-nos i no et separis mai de mi. Potser que et faci una mica de por al principi.

En Mèder i totes les gotes van començar a caure avall, avall..., per les canonades de la casa, era divertit com si anessin per un tobogan. (el professor/a demana als nens que representin baixar per un tobogan)

- Aquí està molt fosc. I quina pudor! Va dir en Mèder.
- Aquesta és la pitjor part! Va explicar l'Ota. Som al clavegueram. Aquí ens barregem amb totes les porqueries que han anat a parar a l'aigua després de fer-la servir (caques i pipis, sabó, cabells, etc.) i per això fa tanta pudor.

De sobte un bastonet de les orelles va quedar enganxat a en Mèder.

- Auxili, auxili! cridava el nen.

L'Ota i moltes altres gotetes van fer una filera molt llarga i van començar a estirar i estirar fins a desenganxar el bastonet. (els alumnes estiren tots; el professor/a enganxa i desenganxa el bastonet)

- Moltes gràcies! Què ha passat? Va dir en Mèder.
- Era un bastonet de les orelles que algun boig ha llençat pel WC. No hi ha dret, algunes persones es pensen que el WC és com un cubell de les escombraries, va dir la gota Ota tota empipada!

Després d'un llarg recorregut, van sortir a l'aire lliure.

- Ara hem arribat a la depuradora. Aquí ens rentaran ben netes, va dir la gota Ota. Fa una mica de pessigolles!

Les gotes anaven pujant, baixant, donant voltes per la depuradora fins que van sortir per una canonada i van anar a parar al riu, una mica marejades. (el professor/a representa pujar, baixar, donar voltes...)

- Uf, quin gust! Un altre cop neta! Ara em sento molt millor, va dir l'Ota. Hem arribat al riu, és el Mèder. (els alumnes fan moure la tela que fa de riu)
- M'agrada ser aquí, ens diem igual, va dir el nen.

Allà al riu s'hi estava bé. Feia un dia assolellat i totes les gotes anaven lliscant riu avall, envoltades de peixos, granotes, etc.

- Ep, tinc molta calor! em sento una mica estrany, va dir en Mèder que començava a enlairar-se cel amunt. (el professor/a fa imitar els alumnes que tenen calor i s'escalfen)
- No t'amoinis, nosaltres les gotes podem canviar de forma. Va explicar l'Ota. Quan ens toca el Sol i ens escalfem molt, ens convertim en vapor i pugem cel amunt com el fum. Així es formen els núvols. Ara coneixeràs casa meua i tota la meua família.

En Mèder anava de sorpresa en sorpresa, mai havia imaginat que les gotes d'aigua viatjaven d'aquella manera. Sempre havia pensat que l'aigua sortia d'una fàbrica.

- Ara tinc una mica de fred. I ara què ha passat? va dir en Mèder, que tornava a ser una

gota d'aigua. (el professor/a fa tremolar els alumnes)

- Aquí dalt als núvols, hi fa més fred. Quan el vapor es refreda, tornem a ser altra cop gotes d'aigua, va explicar la gota Ota.

Els núvols primer eren molt blancs, com cotó fluix, i es van anar movent i ajuntant-se els uns amb els altres fins que van xocar amb una muntanya. Ara s'havien tornat molt negres. S'estava preparant una bona tempesta i va començar a ploure. (el professor/a fa picar als alumnes amb els dits per imitar el soroll de pluja. Mentrestant uns alumnes fan moure la cortina d'aigua.

- Agafa't fort a mi que baixem, va dir l'Ota.

I van començar a caure cap a terra, mullant-ho tot, els arbres, les herbes... van anar relliscant fins que van tornar a parar a un altre riu junt amb fulles i terra que havien trobat pel camí. De cop i volta un tub els va xuclar.

- I ara on som? Va preguntar en Mèder.
- Ara hem arribat a la potabilitzadora. Aquí ens tornaran a netejar, ens trauran la mica de terra que arrosseguem. I aquesta aigua anirà a parar a les vostres cases per poder-la fer servir per cuinar, per beure, per rentar-vos... va dir la gota Ota.
- Ah! Així sempre esteu viatjant! Va exclamar en Mèder.
- Sí noi, no parem. És la nostra vida, és el cicle de l'aigua, com una roda que sempre dóna voltes, va dir la gota Ota.

I van començar de nou a voltar i giravoltar per la potabilitzadora i d'aquí van començar a viatjar per una canonada, llarga, llarga... Quan de sobte algú va obrir una aixeta...

- En Mèder, va sentir una veu familiar. Era la seva germana. Ota, Ota, atura't! Vull tornar a casa.

L'Ota va somriure i amb una altra esquitxada va convertir en Mèder altra cop en nen, que va caure de cul al lavabo de casa seva.

- Adeuu Mèder, li va dir, pensa en nosaltres quan obris l'aixeta. No juguis amb l'aigua ni l'embrutis perquè sí.
- Adeuu va dir en Mèder. No us oblidaré!

I des d'aleshores en Mèder vigila i tanca bé l'aixeta i no juga amb l'aigua quan es renta les mans, perquè sap el llarg viatge que fan l'Ota i les seves amigues.

Atrezzo:

Gota Ota – pilota blava

Mèder – pilota taronja

Porqueria – paperets o similars de colors enganxats a les pilotes

Bastonets

Riu – tela blava lleugera

Núvols – cotó fluix

Pluja – cortina de pilotes

PER A SABER-NE MÉS

Podeu trobar informació d'interès a:

- [Consells Estalvi Aigua](#) (Ajuntament de Vic)
- Agència Catalana de l'Aigua. <http://aca-web.gencat.cat/aca>
- Recull de dites populars. <http://www.ditespopulars.cat/>
- [L'aigua al Segle XXI](#). Proposta didàctica (UNESCOCAT)
- [Aigües Vic SA](#)

